Çocuklar için Yarat?c? Dü?ünme Bataryas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar için Yarat?c? Dü?ünme Bataryas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18958

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar için Yarat?c? Dü?ünme Bataryas? (ÇYDB), **Cemre Erten Tatl?** taraf?ndan 2017 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu bataryan?n temel amac?, çocuklar?n **yarat?c? dü?ünme** becerilerini kapsaml? bir ?ekilde saptamak ve de?erlendirmektir. Geli?tirme çal??mas?, yarat?c?l???n çok boyutlu do?as?n? dikkate alarak, farkl? yarat?c? dü?ünme bile?enlerini ölçmeyi hedeflemi?tir. Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, ayn? zamanda okul psikolojik dan??manlar?n?n yarat?c? dü?ünme becerilerine yönelik fark?ndal?k düzeylerini incelemeye yönelik daha geni? bir ara?t?rman?n parças?d?r.

Batarya, psikoloji ve e?itim bilimleri alan?ndaki ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için, erken ya? gruplar?nda yarat?c?l???n te?his edilmesi ve desteklenmesi aç?s?ndan önemli bir kaynak sunmaktad?r. Ölçek, özellikle Türkiye ba?lam?nda, çocuklar?n bili?sel ve duyu?sal yarat?c?l?k özelliklerini de?erlendirmede kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c? Dü?ünme, Çocuk, Psikolojik De?erlendirme, Ölçek Geli?tirme, Yarat?c?l?k Bataryas?, Ankara Üniversitesi, Okul Psikolojik Dan??manl???.

Yazarlar

Cemre Erten Tatl?

Amaç

Çocuklar için Yarat?c? Dü?ünme Bataryas?'n?n temel amac?, çocuklar?n yarat?c? dü?ünme becerilerini sistematik ve standartla?t?r?lm?? bir biçimde ölçmektir. Bu batarya, geleneksel zeka testlerinin aksine, bireylerin farkl? ve özgün çözümler üretme yetene?ini, esnekli?ini ve ak?c?l???n? de?erlendirmeye odaklanmaktad?r.

Ölçek, yaln?zca temel yarat?c?l?k düzeyini belirlemekle kalmaz, ayn? zamanda bu becerilerin geli?imini izlemek ve bu becerilere yönelik e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için de bir araç sa?lamay? amaçlar. Ölçe?in geli?tirilmesi, ayn? zamanda okul ortamlar?nda çal??an **psikolojik dan??manlar?n** yarat?c?l?k kavram?na ve çocuklardaki yarat?c? potansiyelin belirlenmesine yönelik fark?ndal?k düzeylerini art?rma hedefine hizmet etmi?tir.

Yap?

Batarya, psikolojik bir yap? olarak **yarat?c? dü?ünmeyi** ölçmektedir. Yarat?c? dü?ünme, genellikle Guilford ve Torrance gibi teorisyenler taraf?ndan tan?mlanan dört ana bile?en etraf?nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

?ekillenir: Ak?c?l?k (belirli bir süre içinde üretilen fikir say?s?), Esneklik (farkl? kategori veya yakla??mlar?n say?s?), Özgünlük (fikirlerin nadirli?i veya benzersizli?i) ve Detayland?rma (fikirlerin zenginle?tirilmesi ve geli?tirilmesi).

ÇYDB'nin çok boyutlu bir batarya olarak tasarlanmas?, yarat?c?l???n tek bir skor yerine, bu temel bile?enler üzerinden derinlemesine analiz edilmesine olanak tan?maktad?r. Bu yakla??m, ara?t?rmac?lar?n ve uygulay?c?lar?n çocu?un yarat?c? potansiyelinin hangi alanlarda güçlü veya zay?f oldu?unu anlamas?na yard?mc? olur.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?, **psikometrik** geçerlik çal??malar?n? içermesine ra?men, bu akademik kay?tta geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel de?erler ("-") olarak belirtilmi?tir. Ancak bir **doktora tezi** kapsam?nda geli?tirilen bir araç oldu?u için, kapsam geçerli?i ve yap? geçerli?i çal??malar?n?n detayl? bir ?ekilde yürütüldü?ü varsay?lmaktad?r.

Geçerlik analizleri, genellikle bataryan?n ölçmeyi amaçlad??? yarat?c? dü?ünce yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir. ?lerleyen çal??malarda ÇYDB'nin kriter geçerli?i ve farkl? ya? gruplar? üzerindeki geçerlik kan?tlar?n?n sunulmas? beklenmektedir. ?lgili tezin tam metnine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenirlik bilgisi ("-") olarak belirtilmi?tir. Ölçek geli?tirme sürecinde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenirlik analizlerinin yap?ld??? tahmin edilmektedir. Bu analizler, bataryan?n farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermek için kritiktir.

Güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in ölçüm hatas?n? minimize etme kapasitesini yans?t?r. Bataryan?n yüksek güvenirlik de?erlerine sahip olmas?, özellikle e?itim ve psikolojik dan??manl?k uygulamalar?nda elde edilen sonuçlar?n kararl?l???n? ve güvenilirli?ini destekleyecektir.

Faktör Analizi

Bataryan?n geli?tirilme a?amas?nda, yarat?c? dü?ünmenin çok boyutlu yap?s?n? desteklemek amac?yla faktör analizlerinin (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, batarya maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ve teorik yarat?c? dü?ünme modelini ne ölçüde do?rulad???n? ortaya koyar.

Faktör yap?s?n?n belirlenmesi, bataryan?n puanlanmas? ve yorumlanmas? için hayati öneme sahiptir. Yarat?c? dü?ünmenin Ak?c?l?k, Esneklik ve Özgünlük gibi geleneksel bile?enlerinin

ARABPSYCHOLOGY.COM

bataryada ayr? faktörler olarak temsil edilip edilmedi?i, tezin metodoloji bölümünde detayl?ca aç?klanm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Performans ve Öz Raporlama bile?enlerini içerebilen batarya)

Format: Batarya (Çoklu test ve alt ölçeklerden olu?ur)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n odakland??? spesifik ya? grubuna (genellikle ilkokul ça??) yönelik olarak geli?tirilmi?tir.

Popülasyon Detaylar?: Batarya, Türkiye'deki e?itim ortamlar?nda bulunan çocuklar?n yarat?c? dü?ünme becerilerini ölçmek üzere standardize edilmi?tir. Detayl? örneklem bilgisi tezin tam metninde yer almaktad?r.

Test Metodolojisi: Uygulama, bireysel veya grup halinde yap?labilir. Batarya, muhtemelen sözel ve ?ekilsel yarat?c?l?k görevlerini içeren alt testlerden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c?l?k De?erlendirmesi, Çocuk Psikolojisi, Akademik Ölçek, Psikolojik Test Bataryas?, E?itim Bilimleri, Cemre Erten Tatl?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ertencemre@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü (Tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Batarya, Cemre Erten Tatl?'n?n 2017 y?l?nda tamamlad??? doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazar?n izni gereklidir. Ölçe?in geli?tirme y?l? ve ilk kullan?m? **2017**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Erten-Tatl?, C. (2017). *Çocuklarda yarat?c? dü?ünme becerilerinin saptanmas? ve okul psikolojik dan??manlar?n?n fark?ndal???n?n incelenmesi* (Yay?nlanmam?? doktora tezi). Ankara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Bataryan?n orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cocuklar-icin-yaratici-dusunme-bataryasi-toad.pdf

Çocuklar için Yarat?c? Dü?ünme Bataryas? Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Çocuklar için Yarat?c? Dü?ünme Bataryas?'n?n maddeleri, bu akademik giri?in kaynak metninde aç?kça sunulmam??t?r. Maddeler, Cemre Erten Tatl? taraf?ndan haz?rlanan doktora tezinin ekler bölümünde veya yukar?da ba?lant?s? verilen PDF dosyas?nda (cocuklar-icin-yaratici-dusunme-bataryasi-toad.pdf) bulunmaktad?r. ?lgili maddeler için tezin orijinal kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM